

Jack

Goeden avond, vrienden.

Met onze cursus is het de laatste tijd een klein beetje in de war gelopen. En daarom moeten we allereerst eventjes vaststellen, wat we in het tweede gedeelte doen. Er is nl. een mislukking geweest - schijnbaar een technische - i.v.m. de eerste cursus Denkers der Mensheid. Nu is het voor ons niet makkelijk om in deze korte termijn Br. Franciscus bereid te vinden die lezing te herhalen. En we hebben dus gemeend het verstandigst te doen een andere lezing over hetzelfde onderwerp door een andere spreker in te schuiven. Hierdoor komt natuurlijk een gedeelte van Uw eigen vragenrubriek in het gedrang. Dat spijt ons zeer, maar wij kunnen dat niet geheel voorkomen. Ik zal trachten het op te vangen, door U in de gelegenheid te stellen, onmiddellijk nadat ik het gedeelte voor Sleutels heb uitgesproken, Uw vragen aan mijzelf te stellen. Dan zal ik U hierop zoveel mogelijk van antwoord dienen. Ik zou U dan wel willen verzoeken om vragen, die niet bij de cursus onmiddellijk thuis horen, deze avond achterwege te laten. Ik hoop, dat U het hiermee allen eens kunt zijn. Dan krijgen we ons onderwerp voor vandaag. Wij zijn op het ogenblik gekomen tot het probleem van de God in ons. Wij hebben God in alle fasen en factoren gezocht. En we hebben overal Zijn uitgang gezien. Maar wij komen steeds weer terug op het ene punt: God in ons. Nu hebben wij hierover in het begin van deze cursus ook reeds gesproken. En ik zal dus trachten om dit vanuit een ander gezichtshoek en een ander standpunt te behandelen. Wanneer het U te moeilijke materie is, dan kunnen we een volgende maal besteden aan een latere uitwijding hierover en kunnen we op deze wijze toch het geheel behoorlijk afronden. Wat nu volgt is dus bestemd voor opname in het blad Sleutels:

HOE BENADEREN WIJ DE GOD IN ONS ?

Het benaderen van God op zichzelf heeft ons langs vele gebieden gevoerd. We hebben God gevonden in de wereld buiten ons. We hebben Hem gevonden in de daden en in de gedachten. Maar de kern van alle dingen bleek steeds weer te liggen binnen onszelf. En daarom wordt het noodzakelijk, dat we ook deze God in ons gaan zoeken, opdat wij onze God kunnen vinden. Want zonder God kom je het leven niet door. En het is beter je een God te stellen, die werkelijk Heerser der Cosmos is - ook al kun je Hem niet begrijpen - dan een God te aanvaarden, die gelegen is in deze wereld en bv. Sociale Welvaart heet, of iets dergelijks. Waarom God in ons? Kort samenvattende hetgeen daarover reeds gezegd werd: "God heeft Zich geuit in alle wereld; en alle wereld bestaat uit en in Hem". Deze gewichtige zin kunnen wij niet te vaak herhalen. Want dit betekent, dat God in ons leeft en wij uit Hem bestaan. Als God in ons bestaat, dan is er in ons de volmaaktheid. Al wat de wereld ons aandoet, al wat de wereld ons brengt en biedt, is uiteindelijk niets anders dan onze éénklank of de dissonant tussen ons en de wereld. God is een perfecte harmonie. God is eeuwig volmaakt en oneindig. Ook de God in ons. Want al neem je van het oneindige nog zoveel stukken af, wanneer je ze niet begrenst, blijven ze oneindig. Welaan, aan ons ontbreekt aan het stuk God, dat in ons bestaat, dat deel van het Goddelijke, dat wij eigenlijk zijn, één grens. Wij zijn - evenals Hij - oneindig, ofschoon we uit Hem zijn voortgekomen. En deze oneindigheid in ons maakt ons tot deel van de Eeuwige, volledig, ten allen tijde. Dit betekent voor ons, dat wij deel hebben aan alles, wat in God leeft. Eén zijn met Hem betekent dus, dat wij het ware doel van ons leven, het ware doel van alle arbeid, van alle werken en denken, moeten vinden in Hem. God in ons. Maar wat is onze persoonlijkheid dan? Want als God de kern is, dan moet de persoonlijkheid er om heen liggen. Gij weet evengoed als ik, dat de persoonlijkheid van een mens of zelfs van de hoogste geest, niet identiek is met God. Stellen wij, dat onze persoonlijkheid is het bewustzijn plus alle vormen, waarin dit - als deel van het geheel tot uiting komende - zich stelt tegenover de andere geuite waarden. Dan moeten wij om tot God te komen in onszelf doordringen, tot wij onze persoonlijkheid a.h.w. van binnen uit zien, als een reeks van consequenties, van cosmische wetten, van oorzaak en gevolg. Eerst dienen wij natuurlijk afstand te doen van onze persoonlijke mening. Want ons denken is niet in staat het Goddelijke, dat in ons leeft, te aanschouwen of te aanvaarden. Wij moeten aanvoelen en niet meer

beredeneren. Ten tweede moeten wij afstand doen van de daad, die uit onze eigen overwegingen en alleen in relatie tot onze eigen persoonlijkheid uit ons geboren wordt. Naastenliefde, die ons met ~~het~~ de wereld verenigt, verenigt ons met het Goddelijke in de andere wezens/ en brengt harmonie. Maar het vanuit jezelf denken, redeneren en handelen, verwijdert je van de wereld, verwijdert je van God in die wereld, maar ook van de God in jezelf. In de plaats daarvoor moet komen de stille eenheid met God, waarbij elke daad onmiddellijk uit Hem geboren wordt. Dit is voor mens en geest moeilijk, ~~maar~~ ^{indien} nog wel te bereiken. Nu ga ik dit stellen: Om te komen tot de God in mij, moet ik in de eerste plaats de wereld met rust laten. Ik moet mij a.h.w. terugtrekken van alle waarnemingen en alle overdenkingen, die met de wereld in verband staan. Ik moet echter ook mijzelf kennen, opdat ik niet van ongerealiseerde waarden, die in mij bestaan/ en deel uitmaken van mijn leven en persoonlijkheid, mij een vals beeld, een afgod vervaardig. Ik dien dus ook mijzelf te kennen. Wanneer ik mijzelf ken en mijzelf afsluit van de wereld, ~~kan~~ kan ik krachtens mijn kennis/ mijn eigen persoonlijkheid en wezen elimineren. En wat ik overhoud is dan de zuivere uiting van het Goddelijke, die ik op dit ogenblik aanvaarden en bevatten kan. Meditatief kan men inderdaad vaak tot God komen. Want er komen ogenblikken, dat de gevormde gedachten je verlaten. Ik weet, dat niet allen onder U deze ervaring kennen. Ik zal daarom trachten ze te schetsen. Beginnende in een overpeinzing gaan de gedachten verder en verder. Zij trachten meer en meer te ~~omvatten~~ omvatten en het beeld, dat zij in je scheppen, wordt vaag. Op de duur is de wereld een woord, een begrip, dat nog vaag en langzaam voortdrijft op ~~de~~ de nevelen van een wereld van ongevormde gedachten. Dan valt ook die wereld weg. En het denkbeeld blijft over. De ene gedachte. In de leegte schijnt ze een weerklank te vinden. En plotseling is het verdwenen. En in de plaats daarvan komt uit het niet - plotseling en onweerstaanbaar - een lichtende kracht op ons af, een gevoel, een sensatie, die je niet nader beschrijven kunt. Dan weten wij - voor een kort ogenblik boven onszelf verheven - ~~zelfs~~ zelfs niet meer, wie wij zijn. Wij vinden geen woord en geen gedachte, geen beeld en geen uiting. We zijn volledig passief. En rond ons werkt deze eigenaardige Kracht, die - uit het niet geboren - ons doordringt tot in onze diepste vezelen. Je keert terug tot jezelf. Maar je voelt je blijer, sterker, veranderd. Een gevoel, dat weer gauw slijt. Want je eigen persoonlijkheid neemt weer de ~~hand~~ overhand. De wereld vraagt weer. De wereld komt weer met zijn problemen, met zijn eisen. Er blijft je alleen vaag op de achtergrond de gedachte, dat je een ogenblik boven alles verheven was. Toch zijt ge dan niet buiten Uzelve getreden. Ge zijt niet - zoals menig mysticijs beweert - opgevoerd tot in de hoogste hemelen. Ge hebt slechts een ogenblik de goddelijke kern beroerd, waaruit Uw hele wezen bestaat. God vinden in jezelf betekent dus ook een zelfverloofing. Zolang wij het woord "ik" nog gebruiken, stellen wij een grens tussen ons en het Eeuwige. Dan stellen wij ons bewustzijn voor de zaak, dat er twee waarden zijn : ik en God. En dat zeggen we - of we het willen of niet - juist in de volgorde, die ik zoëven noemde. Eerst ik. Ik ben. En dan is er ook nog God. Daarom moet je dat "ik" laten wegvallen. Wij kunnen met veel kennis, moeizaam vergaard, de wereld kennen; God kennen in de natuur buiten ons. Maar wij kunnen Hem nooit beleven en benaderen, zoals Hij in ons bestaat. God in jezelf vinden betekent de abdicatie van de mens. Afstand doen van zijn troon van menselijkheid en van persoonlijkheid. Dat betekent : opgaan in een toestand, die Nirwana is ... en meer. Want als de God in jezelf kenbaar in je werkt, dan word je tot Zijn werktuig. Dan is er niets meer, dat werkelijk iets betekent, buiten deze God. Wij hebben vele voorbeelden daarvan gezien. Of het nu de Boed-

aha is, die mediterende zijn God vindt, of Jezus, die in het lijden zijn God vindt, het blijft altijd weer hetzelfde. Op het oogenblik, dat men zichzelf misacht, zichzelf maakt tot werktuig van het Goddelijke, openbaart zich de goddelijke Kracht in ons plotseling en zijn we één met de grote scheppende ~~mak~~ macht. Bij ons zoeken naar God zullen wij dus een zware taak hebben, willen wij God in onszelf gaan benaderen. Er mag geen oogenblik gearzeld worden. Wij mogen ons niet ~~meer~~ ^{meer} afvragen: "Is dit voor mij goed? of voldoende?" Want wij leven uit Hem. En het woord "mij" bestaat niet meer. God vinden is jezelf verliezen in God. Maar op het oogenblik, dat je je in God verliest, vind je de waarheid omtrent je eigen wezen. Dat is het einddoel van al ons leven en streven. Dat is het doel, dat staat aan het eind ~~mak~~ van een weg door talloze levens en ongekeerd aantal sferen. Wij gaan onbewust deze weg telkens. Wij leven voortdurend uit deze Kracht, die in ons bestaat. Er is geen oogenblik, dat we zonder Dat kunnen. Maar omdat wij ons er niet van bewust zijn, gaat de volle waarheid er van, de volle kracht en de volle betekenis teloor. God vinden in jezelf wil zeggen: God stellen boven jezelf. De ware verhouding zien tussen je eigen persoonlijkheid en de Kracht, Die je geschapen heeft. Durft men dit moeizaam avontuur aan, durft men deze laatste schrede in de eenzaamheid te zetten, dan vindt men als resultaat zichzelf onbetekenend als uiting, maar gelijktijdig vol-scheppend, vol-levend en eeuwig als deel van het geheel. (Tot zover voor Sleutels op het oogenblik. Ben ik tot zover duidelijk geweest? Is er iemand, die daar commentaar op heeft? Geen commentaar. Wat denkt U, kan er nog meer bij? Ik vraag het in dit geval, omdat ik weet, dat er moeilijkheden om het te verwerken zijn.

x Met het oog op de ruimte kan er nog een heel stuk bij.

- Ja, maar in verband met Uw werktijd?

x O, dat kan altijd.

- Dat kan altijd. Ik dacht, dat U het tegendeel al ervaren had. Desalniettemin zal ik van het aanbod gebruik maken om nog een stukje voor Sleutels toe te voegen. Het volgende wordt dus weer gesproken voor Sleutels):

Uit het raadsel van de God in ons wordt geboren het raadsel van de cosmische Kracht, van het eeuwige Licht. Niemand kan deel hebben aan de cosmos, tenzij hij eerst één wordt met de cosmische Kracht, die in hem bestaat. Want ons hele leven is een kwestie van harmonieën. Wanneer wij in een wereld komen en het kwaad achtervolgt ons, dan menen wij, dat het de wereld buiten ons is, die ons bereerd heeft. Maar het is ons onwetend zijn omtrent het wezen der wereld, dat ons deed kiezen uit vele mogelijkheden juist deze, die ons leed brengt. Wanneer de ondergang ons drijft tot de duistere sferen, dan menen wij, dat het onze zonden zijn. Of dat het een oordelende Rechter is, hoog boven de wolken tronend, die ons dit lot oplegt. Maar het is niet waar. Wijzelf zijn het die in een vdkomen onbegrip van de ~~waarheid~~ waarheid onszelf veroordelen, onszelf dit aandoen. Waar wij ook komen, hoe wij ook gaan, altijd is alles volmaakt. Volmaakt, omdat het uit God wordt geboren. God, Die in ons leeft. Volmaakt, omdat het voor God deel is van het ~~één~~, al-omvattende moment der schepping. Onvolmaakt voor ons, omdat wij niet in éénklank zijnde met de eeuwigheid, voortdurend ons stoten aan al, wat er rond ons gebeurt. Ons bewustzijn is de factor, die de cosmische harmonie verstoort. Ons bewustzijn, ons denken is het dat goed en kwaad schept. Ons aarzelend zoeken naar waarheid is het, dat ons langzaam maar zeker meer en meer nee doet klinken met de volledige klank van het Goddelijke. O, hoe zouden wij /mens of geest /iets van ~~de~~ harmonie met het Goddelijke kunnen scheppen? (wij, het kleine, met het Oneindige?) - indien niet in ons de Oneindigheid reeds leefde? In ons bestaan alle dingen. Niet slechts ons eigen wezen. Al wat God in de natuur ons toont, al wat wij vinden in de daad, in de handeling, al wat wij vinden in de gedachte en de droom, het is in ons aanwezig.

Want onze God is niet slechts eeuwig, almachtig en alom-tegenwoordig. Hij is ook één en ondeelbaar. Het wezen Gods is niet deelbaar. En zo is het deel Gods, dat in ons leeft, schijnbaar een tegenspraak van onvolmaakte menssenwoorden, in werkelijkheid ook het geheel. Want er is geen groot en er is geen klein. Er is geen boven en geen beneden. Er is alleen maar dat ene punt : God. Het punt, dat ook in ons Zijn focus vindt. In ons trekken de sterren hun baan - niet buiten ons. In ons zingen de sferen hun loflied - niet buiten ons. In ons is de eeuwige Kracht ten allen tijde. Oneindig en onverbrekelijk. In ons is het eeuwige, dat gehandhaafd wordt in elk moment van ons zijn. Wij, kleinen en onvolmaakten, die deze waarheid niet begrijpen, wij rijen de momenten aaneen en vlechten een snoer uit reeksen van levens, dat uiteindelijk, cirkelend, zichzelf ontmoetend, voor ons het begrip der eeuwigheid is. Maar de werkelijkheid is anders. Dit moment, dat ge thans leeft, is eeuwig en onveranderlijk. En elk moment, dat ge zult leven, is eeuwig en onveranderlijk. Alles, ten allen tijde, is vast. Alles, waarvan ge droomt, is een werkelijkheid, en staat vast en onveranderlijk. Al hetgeen ge U niet realiseert en wat ge niet denkt, maar dat als mogelijkheid bestaat, is eeuwig en onveranderlijk. Het bestaat ten allen tijde. Eén geheel, onveranderlijk is het leven. Eén geheel en onveranderlijk is de uitwijking: Gods schepping. Eén ~~geheel~~ en onveranderlijk is de ~~geest~~ geest, die in ons leeft, zoals in alle dingen: God. Maar ons vaag en traag bewustzijn zoekt tastend mogelijkheden. Neemt nu eens deze, dan gene weg, en meent, dat de volmaaktheid een doolhof is, waarin je moeizaam je baan trekt. Zelfs al weten we, dat het niet zo is, we ~~kan~~ kunnen het ons niet anders denken en voorstellen. Wij kunnen niet anders leven of handelen, omdat wij persoonlijkheden zijn. Omdat langzaam in ons het besef ontwaakt - nu van dit moment, dan van dát. Toch ligt de hele doolhof der schepping ook in ons. Alles. We gaan onze weg. En we kiezen haar vrijelijk. Beheerst alleen door de cosmische Kracht, die ook voor ons betekent : oorzaak en gevolg. D.w.z. verder gaan zonder terugkeer, zonder herstellen. Maar al deze dingen zijn één. Wanneer ik de God in mij gevonden heb, dan begrijp ik dit. Wat meer is : dan leef ik dit. Dan ga ik van mogelijkheid tot mogelijkheid. En droom misschien nog een ogenblik in terugkerend leven, dat dit het ogenblik is. Wanneer ik weet niet meer van tijd. Wanneer ik God in mij ken, dan kan ik zeggen als Jezus : "Ziet, vóór Abraham was ik". En nadat alle leven gedooft is, zal ik nog zijn. Want ik ben oneindig, eeuwig. Slechts één ding doet mij verschillen van de ware God : Hij origineert mij en Zichzelve; ik origineer alleen een waanbeeld, dat ik mijzelve noem". Het verschil is groot en klein tegelijk. Naarmate ik dichterbij kom bij de kern van mijn wezen, zie ik dit verschil kleiner. Naarmate ik het verschil kleiner zie, zal ik niet meer trachten om te streven in een bepaalde richting of bepaalde wegen te gaan. Ik ben niet meer de reiziger ~~geest door de doolhof~~; ik ben de doolhof. Wat is dan de vreemde kracht, die ons toch drint om te streven? Het bewustzijn. Maar wat voor een bewustzijn? Het onevenichtig weten omtrent God ; dát is ons bewustzijn. Het slechts kennen van kleine delen van Zijn wezen. Het niet in staat zijn plotseling al, wat wij weten, op één punt te realiseren en te beseffen. We zijn te klein. Wij kunnen in ons persoonlijk voorstellingsvermogen nooit datgene bereiken; wat de God in ons ten allen tijde in Zich heeft gedragen en in Zich dragen zal: De synthese van alle leven, de synthese van alle zijn, de synthese van alle kracht. Want dat is God. En dat is mijn ziel, de kern van mijn bestaan. Het is de Kracht, waarop mijn bewustzijn probeert korte banen te beschrijven, zonder te beseffen, dat het Eeuwige onveranderlijk is. Ik vrees echter, dat gij in al deze woorden een reden hebt gevonden om fatalist te worden. En daarom wil ik

hieraan een waarschuwing toevoegen. Wanneer ge zoekt naar God in U, dan betekent dit : Gods Wil ~~inx~~ door U in U laten werken, zo volledig gij kunt. Maar het betekent niet, daar - waar gij niet zeker zijt- te wachten, tot God handelt. Want indien gij slechts neerzit, wachtende tot de God in U gaat spreken, dan bestaat de mogelijkheid, dat Uw bewustzijn niet groot genoeg is om die stem te verstaan. Men is het mogelijk, dat ge geen voldoende besef hebt omtrent Uw eigen wezen, omtrent de krachten, die daarin leven, zodat ge- aarzelend en moe - met waanbeelden genoeg neemt. En dat ge zo de leerschool zowel als het doel gelijkelijk verzaakt. Fatalisme is waan. Overgave aan een noodlot is dwaasheid. Zolang ge nog beloven moet, beleef dan volgens Uw beste weten en kunnen , Uw eigen wegen kiezende. Maar komt er een ogenblik, dat ge boven alle beleven verheven kunt zijn, al is het voor één seconde , wees dan één met Uw God. God binnen U is het moment, dat U met de eeuwigheid verbindt. En de eeuwigheid blust alle tijd uit. Dus, mijne vrienden, sta mij toe nadrukkelijk op te merken, dat het voor ons noodzakelijk is kennis te vergaren. Te leven, zo goed als wij kunnen. Onze bestemming te volgen, zoals wij die zelfs kennen en zien. Tot het ogenblik, dat de opgedane erbaringen het ons eindelijk mogelijk maken om te zeggen : "Ziet, dit ben ik. Dit is het omhulsel, dat ik gescha- pen heb in een klein deel van het Goddelijke; maar hier is de kern." Dan zal ge ongetwijfeld het volledige en ware bewustzijn vinden. (En nu definitief einde van hetgeen voor Sleutels wordt gesproken.)

(Einde van hetgeen opgenomen werd voor Sleutels).

- Heeft U op dit tweede gedeelte commentaar? Was het duidelijk? Kunnen we dus nu overgaan tot vragen over andere punten? Zijn er nog vragen over vorige lessen?

x Een vraag naar aanl. van de les "God in de daad". W^g stellen steeds een daad en komen dan dikwijls tot de conclusie, dat we een verkeerde daad hebben gesteld. Daar valt men steeds op terug. Maar men moet toch ergens met één punt ~~moet~~ beginnen.

* Inderdaad.

x Maar het kan maar zo weinig zijn, waarmee je begint.

- Maar geen enkele daad kan verkeerd zijn. Wanneer een daad wordt gesteld ommetwille van God, geboren wordt uit een eerlijk zoeken naar God, dan zal die daad ten allen tijde ~~in~~ zich dragen ons beste bewustzijn en wezen. We hebben dus zo goed gehandeld, als we konden, niet waar? Nu blijkt deze daad - zoals U dat noemt - verkeerd te zijn. Maar dan hebben we ons beginpunt. Want datgene, wat verkeerd was, blijkt dus een gebrek aan erwaring onzerzijds te zijn. Wij hebben bij onze daad te weinig geweten omtrent God. Te weinig geweten omtrent Zijn schepping. En waarschijnlijk ook te weinig omtrent onszelf. Wij trekken de les uit de gevolgen en zeggen niet "deze daad was verkeerd". Integendeel. Wij noemen deze daad groot en goed. Want hij heeft ons dichter bij het doel gebracht. En wij zullen - wanneer de gelegenheid komt - onze nieuwe ervaring op de proef stellen en wéér in een daad tot uiting brengen binnen de wereld. En dan zullen we weer zeggen: "Het was toch nog niet zo, als ik me had gedacht". En dan vragen we ons weer af: "Waarom?" Waar heb ik gefaald? Waar ligt de factor, die ik verkeerd heb begrepen?" En dan vinden we weer het antwoord. Heel vaak het antwoord, dat ge de wereld te veel naar Uzelve hebt beoordeeld, of gemeend hebt van de wereld te mogen eisen, wat ge van Uzelve vraagt. En dan krijgt ge dus weer een correctie. En dit leidt ons na de correctie wéér tot een daad. En eens stellen we de volmaakte daad. De daad, die niet het gevolg kent, het goede of het kwade gevolg, maar de daad, die in zichzelf is: het scheppen. Begrijpt ge? De volledige uiting van ons wezen. Zo bestaan er dus geen verkeerde daden. En elke daad, die men wel-overlegt, met een goede bedoeling en na rijp beraad stelt, is een beginpunt, van waaruit men verder kan gaan. Commentaar?

x Het klinkt zo eenvoudig, maar ik vind het zo moeilijk.

- Omdat men over het algemeen niet bereid is zijn eigen beweegredenen tot een daad volledig eerlijk te bekennen.

x En de consequenties daarvan?

- Die zult ge moeten dragen, of ge wilt of niet. Maar men wenst de consequenties niet te zien als deel van eigen fout.

x Maar men valt telkens weer in de fout. Het kost al een mensenleven een klein deel van een fout te overwinnen.

- Hoeveel mensellevens gaan er in een oneindigheid? Elke schrede voorwaarts is een schrede voorwaarts.

x Maar je weet nooit, of je een schrede voorwaarts maakt.

- Dat weet ge altijd, wanneer ge uit de daad de consequenties trekt. Ik zal U een aardig voorbeeld geven, dat U dit misschien duidelijker maakt. Er ging een man naar een zeer bereemd restaurant. Daar had men een zeer uitgebreide spijkaart met 100 gerechten. Hij koos daaruit één gerecht, omdat hij werd aangetrokken door de naam. En dit gerecht bevatte paddestoelen. Tussen die paddestoelen was er één, die giftig was. Die ene kwam juist terecht met zijn grootste intensiteit aan giftige werking in de portie van die persoon. Toen zei deze mens:

"Wat ben ik een ongeluksvogel, dat mij nu juist dit moet overkomen. Dat is de schuld van ...." Toen gaf hij de schuld aan de kok. De kok gaf de schuld aan degeen, die kruiden zocht. De kruidenzoeker gaf de schuld aan het weer. Als het weer wat had kunnen zeggen, had het ongetwijfeld de schuld gegeven aan de aarde, de aarde aan de zon, de zon aan de melkweg, de melkweg aan God. Echter kwam er een wijs man. Die zeide tot hem : "Dit is geen ongeluk. Integendeel. Ge hebt iets geleerd. Wanneer ge vraagt om dingen, die ge niet kent, dan zult ge de consequenties daarvan moeten aanvaarden. Er kan gevaar in schuilen en men dient dus voorzichtig te zijn en niet zo gulzig als gij waart. Het is Uw eigen schuld. Gij hadt de keuze. Ge hebt gekozen. Zo kunt ge niemand aansprakelijk stellen voor de resultaten." "Maar", zei die mens toen, "ik heb het toch niet geweten." "Juist", zei de wijze man, "ge hebt het niet geweten. Gij waart dus niet in staat om de giftige uitstraling waar te nemen, die van Uw voedsel uitging. Ge waart niet in staat vast te stellen, of dit voedsel in overeenstemming was met Uw wezen of niet. Ge hebt dus geleerd, dat dit een nastrevenswaardig iets is. En wanneer ge slechts deze les daaruit ~~kan~~ trekt en meer niet, dan hebt ge een eeuwige ^{waarde} verworven voor enkele dagen van onaangenaamheden." Misschien begrijpt ge, wat het voorbeeld betekenen wil. Alles heeft een oorzaak. Maar elke oorzaak in ons leven danken we aan een eigen keuze, wetend of niet. Dat ge leeft in dit lichaam, ~~kan~~ hebt ge te danken aan het feit, dat Uw geest werd aangetrokken door deze sfeer en verkoos in juist deze omgeving te incarneren. Hoe ge groot zijt geworden? Ge hebt als kind duizend malen onwetend een keuze gemaakt, en daardoor vorm gegeven aan Uw leven. En dagelijks kiest ge weer. Honderd, duizend keer. Wanneer het normaal is, komt ge er niet toe te vragen "waarom". Maar elke keer, wanneer er iets verkeerd gaat, of iets buitengewoon goed gaat, getroost U dan de moeite om te zeggen : "Waarom? Welke factoren speelden hier mede? Wat was het ogenblik, dat ik deze keuze deed?" En dan - hetgeen ik ook in mijn lezing van deze avond heb gezegd - zult ge tot de conclusie moeten komen, dat ge op een bepaald ogenblik in harmonie waart met de wereld of in volledige disharmonie. Ge zult dus leren, hoe belangrijk het is alle dingen in U te laten doorwerken. En hoe meer ge leert alle dingen gelijktijdig in aanmerking te nemen, hoe groter Uw begrip zal worden voor de wereld en al, wat er in is. Hoe groter dus ook Uw begrip voor God, zoals Hij Zich daarin uit. Maar hoe groter het begrip, dat gij hebt / voor de God buiten U, hoe gemakkelijker ge ook Uzelve leert ontleden. Hoe sneller en hoe beter men zichzelf ontleeft, hoe eerder men de God in zichzelf kan vinden. Niet waar? En ongetwijfeld klinkt hier achteraan weer de gedachte, die ik hier en daar al hoor galmen: "Wat klinkt het makkelijk en wat is het weer moeilijk?" Toch is dat de weg, die wij allen moeten gaan, vrienden. Zo niet in dit leven, dan in een volgend. Zo niet op de aarde, dan in de sferen. Maar gaan moeten we. Want als we deze weg niet gaan, zullen we nooit kunnen komen tot de God in ons. Zelfs ons geloof stelt ons nog tegenover God. Alleen het aanvaarden van de goddelijke ~~Kracht~~ Kracht in ons maakt ons één met God. Vandaar dat deze stap ook meestal de hoogste sferen - voor ons geheel onkenbaar - blijft voorbehouden. Nog meer vragen? x Dus de teleurstellingen in je leven zijn eigenlijk winst; want ze zetten je veel meer aan het denken.

- Inderdaad. Ze zijn winst op het ogenblik, dat ge U gaat afvragen: "Waar heb ik gefaald?" Op dat ogenblik zijn ze winst. Want al lijkt het U misschien, of de hele wereld gefaald heeft, het is niet waar. Want gij hebt de keuze gedaan, waardoor ge in die toestand zijt gekomen. En ge hebt die keuze niet gedaan alleen maar ommentwille van een ander. Ge waart zelve daarmee in betrokken. Erken dit en ge zult begrijpen, waarom de consequenties zo moesten zijn. Ge zult begrijpen, hoe ge die consequenties voor Uzelve

hoe ge die consequenties voor Uzelve, als het U interesseert, op meer stoffelijk en geestelijk terrein zover mogelijk kunt terugbrengen door evenwicht in Uw wezen te herscheppen. Denkt U maar aan het bekende "wip-voorbeeld". En ge kunt dan bovendien Uw nieuwe handelingen en daden met dit weten juist richten. Ik zou zeggen : de teleurstelling, die men goed verwerkt, is de grootste waarde. Maar de teleurstelling, die men verkeerd verwerkt, brengt U ook steeds verder en dieper in het moeras van persoonlijk, ja, misschien zelfs eigengereid en volledig zelfzinnig denken. Want elke teleurstelling, elke mislukking, elk ongeluk stelt U ook weer voor een keuze. De keuze : of ge de waarheid ervan zult zoeken of een verklaring, die voor U bijzonder aangenaam is, die U rechtvaardigt. Begrijpt ge? (ja). Het is natuurlijk dwaasheid om gebukt onder een schuld bewustzijn door het leven te gaan - "want ik heb het verkeerd gedaan". Nee, door het feit, dat ik het verkeerd heb gedaan, heb ik bewezen, wat ik was. Door het te realiseren, heb ik bewezen, wat ik ben. Door deze realisatie uit te drukken in nieuwe daden, toon ik aan, wat ik worden kan.

x Maar als een daad niet meer goed te maken is?

- Elke daad is goed te maken.

x Als de persoon er bv. niet meer is ?

- De kruideniet woog een kilo suiker af. Hij nam daaruit vijf korrels. Hij kreeg berouw en wilde dit tekort gedane gewicht weer bij de zak gooien. "Het kan niet meer", zei hij. "Want ik kan deze vijf korrels niet meer vinden". Is dat redelijk? Neen, niet waar? Het gaat niet om één mens. Want gij misdoet niet tegen een mens. Gij misdoet alleen tegen Uzelve. (ja). En gij kunt alleen aan Uzelve goed maken. En wanneer ge iets in de wereld hebt geuit, dat verkeerd was, dan zult ge dus om harmonie en evenwicht in Uw wezen terug te vinden, moeten uiten, wat positief is, wat een tegengestelde waarde is. Aan wie ge dat bewijst, wat doet het er eigenlijk toe? Dat is alleen maar sentiment. En sentiment is niet gezond.

x Maar als je nu een ander persoon gekrenkt hebt, dan blijft die krenking toch bestaan in die persoon? Dan blijft er toch een gevoel van afkeer van die andere persoon tegenover je?

- Dat is een kwestie, waarbij deze persoon zelve een keuze heeft gemaakt. Dit deert U niet. Wat U deert, is het feit, dat ge het recht hebt gegeven; dat gij de aanstoot zijt geweest. Maar dat geldt voor U. Ge zult natuurlijk in zo'n geval, wanneer ge zo'n ander kunt benaderen, in de eerste plaats trachten met die ander het evenwicht te vinden. Niet omdat het noodzakelijk is, maar omdat het voor Uw voorstellingsvermogen de beste weg is. Maar wanneer deze mens eerlijk en oprecht is en leeft, strevend naar bewustzijn, komt het ogenblik, dat ook deze zal begrijpen: "Hier was ik niet gerechtvaardigd. Want ik heb niet het recht iemand iets na te dragen. Ik heb niet het recht mij gekrenkt te voelen. Want alle krenking heb ik ook mijzelve uiteindelijk toegetrokken. Niet waar? Dus ge kunt alles ten allen tijde en aan ieder goedmaken, mits het even oprecht uit U wordt geboren als de oorzaak van het kwaad. Dat is het enige. Duidelijk? Nog meer vragen?

x Uw uitlegging van dat uitschakelen van ons eigen bewustzijn, ins eigen ik en het opgaan in de kern in ons, in God, is dat de verklaring van wat we in de Bijbel lezen : "Hij wandelde met God en hij was niet meer?"

- Inderdaad. Als je wandelt met God dan bestaat jezelf niet meer. Omdat wij niet naast God kunnen bestaan, maar slechts in God. Niet waar? Zolang wij naast God lopen, is dat God niet. Dan is het misschien een deel Gods, maar nooit : GOD. De gehele God, daar zijn wij deel van. En daarom - op het ogenblik, dat wij met God wandelen, zijn wijzelf niet meer. Maar het wordt heel vaak uitgedrukt om te

kennen te geven, dat men ook vroeger de verrukking kende, waaruit de mens niet meer ontwaakt. Maar dat zou ons te ver voeren, als ik dat op deze avond moest gaan uitleggen. Het zijn praktijken, die bepaalde yogi's en fakirs zelfs op het ogenblik nog wel handhaven, zodat zij zich zetten tot meditatie en dan na betrekkelijk korte tijd overgaan, zonder dat iemand weet waaraan. Voldoende?

x Mag ik nog wat vragen? De vorige keer had U het over de wet van gelijkblijven -de velden. Maar in de vorige cursus had Br. Gerard het over de wet van gelijkmatigheden. Is dat dezelfde wet?

- Neen. De wet van gelijkmatigheden geeft aan, dat niets in zichzelf veranderlijk is. Dus dat het wezen van alle dingen onveranderd en vaststaand is. En dat elke uiterlijke verandering dus gecompenseerd wordt door een innerlijke verandering, waardoor de totale waarde van het wezen ten allen tijde gelijk blijft.

x Dus elke bestaansvorm is veranderlijk, maar de kern, de goddelijke kern niet. Is dat het, wat U bedoelt?

- Laat ik een voorbeeld nemen: U heeft in Uw portemonnaie een bedrag van tien gulden. U kunt die tien gulden uitdrukken in duizend centen. U kunt ze ook uitdrukken in honderd dubbeltjes. U kunt ze uitdrukken in elke combinatie van munten. Maar het zal altijd tien gulden blijven. Duidelijk? Zo is het met ons en zo is het met alle dingen. Wij zijn een bepaalde waarde, die blijven we altijd. Onverschillig hoe wij naar buiten toe optreden. Begrijpt U? Op het ogenblik, dat je één van die dubbeltjes gaat wisselen voor een gulden, zul je aan de andere kant negen dubbeltjes moeten missen. Is dat duidelijk? Zo blijft dus het bedrag gelijk en gelijkmatig, onveranderd t.o.v. de omgeving. Dat wordt daarmee uitgedrukt.

En gelijkblijvende velden wil zeggen, dat er verschillende krachtsferen bestaan, die t.o.v. elkaar in potentiaal verschillen, maar waaruit men nooit energie kan ontnemen, zond~~er~~^{er} dat die energie gelijktijdig terugvloeit, zodat de totale waarde gelijk blijft. Dat zijn wel inderdaad twee verschillende dingen.

x Maar U sprak ook ^{de wet van} over het goddelijk evenwicht, toen U over gelijkblijvende velden sprak. Is dat dan hetzelfde?

- De gelijkblijvende velden zijn een deel van het goddelijk evenwicht, inderdaad. Want wij stellen ons God voor als on~~ver~~^{an}derlijk, niet waar? Dus wanneer God Zich uit, dan kan Hij Zich uiten - laten wij maar weer een voorbeeld nemen - aan elke kant 100 meter. Maar Hij kan Zich niet uiten aan de ene kant 80 meter en aan de andere kant 100 meter. God is evenwichtig. Hij moet Zijn totale persoon volledig en gelijkelijk uiten. ^{Hier} ~~over~~^{is} de volmaaktheid, die in Hem is, reproduceren in het scheppend werk. Is dat duidelijk? Of niet? Nou, dan zult U dus begrijpen, dat de gelijkblijvende velden slechts een uiting zijn van dit fenomeen, dat als goddelijk evenwicht de onveranderlijkheid van het totaal der schepping in werkelijke waarde inhoudt. Ik geloof, dat dit ook duidelijk is.

Nog meer?

x Ja, ik had nog een vraag. Als men ⁱⁿ een droomwereld leeft, leidt de geest daar dan onder? Is dat verkeerd? En waarom is het verkeerd?

- Omdat een droomwereld geen werkelijkheid kent. En een droom~~wereld~~ over het algemeen een vlucht is voor de werkelijkheid, zodra we de droom bewust zoeken. Dat wil dus zeggen, dat wij voor onszelven scheppend gaan optreden. Maar alles, wat wij in de droom uiten, moeten wij wegnemen uit ons werkelijk ^{want} ~~we~~ ^{we} blijven onszelven gelijk. Dus wij verminderen onze reële bewustwording, om daarvoor in de plaats in een schijnwereld te leven. Daar komt het op neer. En daarom is het fout. Nog meer vragen?

Dan geloof ik, dat we nu beter eerst kunnen gaan pauseren. Dan kunt U na de ~~naam~~ ^{naam} dat lezinkje horen over Denkers der Mensheid, d.w.z. i.v.m. Denkers der Mensheid. Goeden avond.

(Einde van hetgeen voor het tijdschrift is gesproken).

Misschien vindt U mij wat brutaal, of wat simpel. Maar kan dit als vervangingsmiddel voldoende zijn? (ik geloof, dat we allen meer dan tevreden zullen zijn). U bepriipt, het is voor mij zeer moeilijk om de gehele tendenz van denken van Br. Franciscus over te nemen. En zo heb ik mijn eigen gedachten mede verwerkt in een schema, ~~Exhagrijkt~~ waarin hij ^{ook} zijn eigen geschiedenis heeft opgebouwd. Achter de oppervlakkigheid van vele namen weet ik, dat bij Br. Franciscus deze zelfde idee heerst. Maar ik weet ook, dat hij bang is om deze te cruen te abrupt te uiten, uit angst, dat men hem dan zal verwijten, dat hij niet spreekt over de "grote Denkers en de ontwikkeling van de wereld, maar over waan- en droombeelden, die hij zich in de geest heeft opgebouwd. Wij weten, geloof ik, allen beter. En ik geloof dan ook, dat ik - nu hij niet kan komen - U wel mag zeggen: "Al is dit dan niet de cursus, waarin hij ~~spreekt~~ spreekt, dat men - door hem te onderschatten - niet hem, maar zichzelf zeer te kort doet; waar hij in zijn opbouw heeft willen aantonen, en m.i. heeft aangetoond, dat één lijn door alle tijden heen de grote denkers heeft verbonden. Ja, meer - dat één grote gedachte de gehele wordingsgang der mensheid beheerst en uiteindelijk zal komen tot één culminatiepunt, waar deze wereld op dit ogenblik dicht nabij is. Mijne vrienden, nu ben ik brutaal geweest en heb van Uw tijd genomen. Wanneer er tijd overblijft, dan kunt U mij vragen stellen. Ik zal U gaarne daarop van antwoord dienen.

x Mag ik, vóór de vragen beginnen, nog even zeggen, dat ik overtuigd ben, dat alle lezers van Sleutels U zeer dankbaar zullen zijn voor dit intermezzo, dat ons daardoor juist zelfs de lessen van Br. Franciscus veel beter zal doen begrijpen.

- Ik ben overtuigd, dat dat laatste misschien wel noodzakelijk~~is~~ is. Dat velen Br. Franciscus onderschatten, omdat ze wel de oppervlakkige gegevens, maar de gedachten daaronder niet zien. Is er iemand, die mij wat wil vragen, wat wil horen?

x Deze geestelijke bewustwording, zegt U, wordt eigenlijk geboren uit het samengaan van wetenschap en de esoterische ontwikkeling. Hoe ziet U, dat de wetenschap hierin zijn deel bijdraagt?

- De wetenschap komt op het ogenblik op een gebied, waar zij niet meer kan werken met haar reële waarden en proeven. De laatste ontwikkelingen der moderne wetenschap zijn geboren uit eigenlijk filosofisch-wetenschappelijke betogen, waaruit berekeningen naar waarschijnlijkheid worden getrokken. En die blijken in overeenstemming te zijn - dank zij hun resultaten - met een op zichzelf niet bewezen of bewijsbaar opgebouwd betoog. Want die hele theorie van Einstein, de proefnemingen van Grünbaum, zijn alle eigenlijk in wezen het stellen van nieuwe axioma's omtrent wereldtoestanden, die wel filosofisch be-redeneerd zijn, maar wetenschappelijk niet aantoonbaar. Evenmin als een vierde dimensie aantoonbaar is. En zo komt de mens dan tot een aanvaarden - ook wetenschappelijk~~e~~ aanvaarden dus - van stellingen, die tot nog toe altijd tot "geloof" verwezen zijn. Dit zal de wetenschap er toe brengen bepaalde punten uit het geloof te gaan toetsen op ~~haar~~ ^{haar} mogelijkheid tot wetenschappelijke proef-neming. En met haar huidige kennis kan zij dan verschillende godsdienstige waarden bewijzen en beschouwen te zijn als reëel. Ook wanneer zij niet wetenschappelijk aantoonbaar zijn, behalve in hun resultaten. En dan krijgen we een samengaan van de wetenschap en de godsdienst. Want dan zal men van de priester vragen, dat hij zijn transmutatieleer ook wetenschappelijk kent, wanneer hij een transmutatie in geloofsvorm tot stand wil brengen. Men zal van de domine

vragen, dat hij niet alleen een goed redenaar is met theologische scholing, maar dat hij ook de psychologische achtergronden kent en daarnaast de wetenschappelijke mogelijkheden tot gebruikmaking van hetgeen hij als lering verkondigt. En dat leidt tot een samengaan. Maar wat is nu bv. de kunst? Kunst is de uitdrukking van het beste of soms het slechtste, dat leeft in de mensheid. Zo zal de kunst zich moeten baseren op deze nieuwe waarden en de uitdrukking geven aan hetgeen, dat leeft in godsdienst en wetenschap. Zich zo met deze beide verenigend, zodat de dichter gelijk uitdrukking geeft aan de wetenschappelijke bereiking en de nieuw-aanvaarde geloofswaarden. En hebben wij deze eenheid gevonden, dan zien wij voor het eerst een samenwerken van verschillende richtingen van denken en wetenschap in één doel. En dit heeft de oorlog U, geloof ik, geleerd, dat alle samenwerking, alle teamwork, moet leiden tot een vergrote prestatie, die bij het geheel altijd groter is, dan elke enkeling voor zich op zijn gebied zou kunnen bereiken bij maximale prestatie. Het resultaat is dus, dat - dank zij deze samenwerking - de vooruitgang der bewustwording zich steeds meer versnelt, niet alleen meer in geestelijk opzicht of alleen in stoffelijk opzicht, maar bij beide gelijk. Waarbij de stof de geest steunt, en de geest de stof leidt en inspireert. Zo komende tot sneller en groter éénwording en bereiking.

x U noemde als tweede Grünbau. Dat heb ik niet goed verstaan. Zoudt U dat nog even kunnen herhalen?

- Dat is Grünbaum. Een joodse naam van Duitse oorsprong. Hij is op het ogenblik een research-director voor ... hoe heet die firma... Dupont Nemours Association in Wisconsin; een speciale afdeling voor onderzoeken op het gebied van atoomsplijting, enz.; kerntechniek. Wil nog iemand mij een vraag stellen? Dan zal ik het woord gaan overgeven aan iemand, die ongetwijfeld de Nederlandse taal meer accentloos zal spreken dan ik, maar die - geloof ik - niet minder of meer oprecht kan ~~zeggan~~ zijn, dan ik ben geweest in mijn poging om U een goede vervanging te geven voor iets, dat buiten onze schuld verloren ging en gelijktijdig U een beeld te geven van een toekomstige ontwikkeling. Goeden avond.

Goeden avond, vrienden.

Allereerst zal ik voor degene, die de redactie voert - aangezien er allemaal namen bij staan - U nog even vertellen, (dat heeft hijzelf vergeten te zeggen), dat onze spreker zich het pseudoniem van Br. Francois heeft gekozen. Dat is eigenlijk een kleine woordspeling. Hij is nl. een Elzasser. Maar hij voelt zich meer Fransman dan Duitser. In ieder geval hoop ik, dat hiermede dan alle details van redactionele aard zijn opgelost, ja?

x Ik ben heel blij, dat U me zo uit de impasse heeft geholpen; de vorige spreker - Och, weet U wat het is? (Dit is dan een praatje vóór het Schone Woord even en dan moet U er verder niet op letten, hoor. Dat strijkt U dan later maar). Wij weten natuurlijk wel, dat U het op aarde niet altijd makkelijk heeft. En dat er een hele hoop werk moet worden verzet, voordat de gedachten, die wij dan proberen de wereld te geven, werkelijk in schrift zijn verschenen. We begrijpen heel goed, dat het voor U - soms, als er een technische knoop wordt gevormd - heel erg moeilijk is om de zaak in orde te brengen. Maar aan de andere kant hebben wij ook onze eigen werkindelingen en onze eigen interessen. Onze behoefte aan rust, enz. En zo is het niet altijd mogelijk om voortdurend maar weer tot Uw dienst te staan. Dat is heel begrijpelijk, zou ik zeggen. Op een wat langere termijn zou dat wel kunnen, maar we weten nu eenmaal, bij U is de tijd niet eindeloos te rekken; bij ons zou het misschien nog gaan. U moet binnen een be-

paalde periode klaar zijn. En nu hebben wij de laatste tijd met heel veel moeilijkheden te worstelen gehad. Dat zult U misschien niet geloven, maar dat is toch werkelijk waar. Wij hebben wat moeilijkheden gehad met ons gehoor zo nu en dan. We hebben wat moeilijkheden gehad met ons medium. We hebben wat moeilijkheden gehad met ^{ook} - laten we zeggen - wat meer organisatorische details. Allemaal dingen, die ons eigenlijk maar ten dele aangaan, waar het ons werk betreft. Wanneer dan de andere kant het ~~erg~~ moeilijk maakt om alles precies zo te geven, als je graag zoudt willen. (?) Daar komt bovendien bij, dat door onze - ja, hoe moet ik dat noemen, ik zou haast zeggen ~~met~~ ^{door} onze associatie met andere groepen - op 't ogenblik ons werkgebied ~~aanmerkelijk~~ plotseling aanmerkelijk is uitgebreid en dus de sprekers der Orde meer moeten doen dan voordien (en we hadden toch al aardig onze handen vol). En dat houdt natuurlijk in - ~~en~~ dat zult U wel begrijpen - dat de meer bekende sprekers wel eens een keertje even uitvallen. Zo is bv. de vorige cussus ook niet door de oorspronkelijke spreker gehouden. Door een ander, die met hem heeft samengewerkt, inderdaad. Maar niet door dezelfde. Dat kón niet. Dat vinden we heel erg jammer. En U zegt natuurlijk aan Uw kant: "Ja, laat dan wat het zwaarste is het zwaarste wegen". En dan bedoelt U "ons". Maar er zijn nu eenmaal dingen, die bij ons nóg zwaarder wegen, weet U. En zo doen we erg ons best om ieder het zijne te geven, om het zo goed mogelijk te doen, te zorgen, dat U niet te kort komt. En te zorgen, dat U nooit teleurgesteld zult moeten ~~zijn~~ zeggen, dat wij ons niet hebben gehouden aan onze beloften. We doen alles ~~erom~~ ^{erom} wat we beloofd hebben, wat we gezegd hebben te zullen doen, volledig en geheel te volbrengen.

x We zijn dankbaar voor alles, wat gegeven wordt.

- Ja natuurlijk. Maar ~~we~~ wij zijn natuurlijk ook gebonden aan bepaalde punten, dat begrijpt U ~~wat~~, hé? En nu hopen wij alleen maar, dat U zult begrijpen, met hoeveel liefde dit wordt gegeven en hoe graag wij U uit de impasse helpen. Want het is niet Uw impasse alleen, het is de onze ook. En zo helpen we door U te helpen ook weer onszelf.

x Dus zullen we er met elkaar ons doorheen worstelen.

- Juist. En als we het op deze manier bekijken, dan komen we er wel. Want uiteindelijk, de Orde der Verdraagzamen heeft nu eenmaal - naar zij hoopt - ook stoffelijke leden. Ook al ....

x Struikelen ze nog.

- Ja. Al zouden we zo nu en dan ons afvragen, of die verdraagzaamheid wel zo ver reikt, als we zouden wensen. Maar in ieder geval proberen we samen die verdraagzaamheid te bevorderen en om de mensen wakker te maken voor geestelijke waarden, die voor de gehele mensheid o.i. wat kunnen betekenen. En dat doen wij nou op onze eigen manier. Niet te groots opgezet. Misschien vaak erg gemoedelijk. Maar toch met de intense gedachte: "Zo zullen we ^{elk} ~~elkaar~~ kunnen helpen. Wij U. En U ons.

x "Het sal waerachtig wel gaen."

- Het is een zeer bekende spreuk. En ik hoop, dat we hier niet te boud hebben gesproken.

x Dat hoop ik ook.

- U moet niet vergeten, dat wij al meer ervaring hebben met dit werk dan U. Ik zal niet te lang praten, hoor. Ik houd U niet te lang bezig. Maar alleen even dit: Wij hebben in Nederland deze Orde al vijf keer in de stof uiteen zien vallen. Weet U dat? Door moeilijkheden met het medium. Door eigenzinnigheid van het Bestuur. Door roddelarij van leden. Door financiële moeilijkheden. Enz. enz. Dat samenspel van die dingen gooit dan zo 'n stoffelijke vereniging uit elkaar. En dan kost het een hele hoop tijd om een medium te vinden, dat je kan

kunt gebruiken. En het weer op te bouwen. Want je hebt een medium. Daar ben je altijd erg blij mee. En je weet werkelijk zo'n medium zo langzamerhand af te stemmen, zodat je er het beste mee bereikt. Maar als er dan zoiets gebeurt, weet U, wat er dan ook gebeurt? Dan wordt ons die weg ook afgesloten. Dan zegt zo'n medium: "Die Orde, daar heb ik genoeg onaangenaamheden mee gehad. Daar wil ik niets meer mee te maken hebben." Dat is ons meermalen gebeurd. En dan helpen we zo'n medium toch wel. Hij heeft voor ons gewerkt en we zijn een zekere dank verschuldigd. We laten zo iemand niet in de steek. ~~Ma~~ Maar zo iemand laat ons wel eens in de steek door te weigeren mee te werken dan aan een in stand houden of een hernieuwd oprichten van de Orde, in de stof. En juist, omdat we dit allemaal hebben gehad, ~~kl~~inkt mij misschien "t S Sal waerachtig wel gaen" - laat ik zeggen wat optimistischer in de oren dan U. Maar ik geloof toch wel, dat we voorlopig met elkaar het bootje varend ~~h~~ houden. En dat - al zou het stoffelijk uit elkaar vallen - ~~ma~~ is het nog niet erg. Wanneer de verdraagzaamheid van de leden maar blijft voortbestaan, dan doet die voor zich op de wereld al voldoende. Maar vrienden, laten we niet pessimistisch worden. Tot nog toe gaat het. En het gaat goed, wanneer we van elkaar zo nu en dan wat willen tolereren. U van ons misschien eens, ~~d~~ dat we wat minder prompt zijn. Zoals wij van U proberen te tolereren, dat U .. nou ja ... wel eens op de verkeerde dingen let, ~~he~~? U bent mens, U bent niet volmaakt. Wij zijn geest en wij streven net zo hard als U naar de volmaaktheid. Maar wij zijn er ook nog niet. Als we dat bij het werken altijd in de gaten houden, dan geloof ik, dat we nog heel vaak complimentjes kunnen uitwisselen, zoals dat vanavond is gebeurd. (gelach).

x Wij weten, dat we ons zeer begenadigd voelen.

- Nee, begenadigd bent U niet. U heeft alleen de kans gekregen om voor Uzelf iets te bereiken. Als U die kans gebruikt, dan bent U niet begenadigd, dan bent U alleen verstandig. Als U ze niet gebruikt en U luistert alleen, dan bent U noch verstandig noch begenadigd, want dan bent U na afloop dommer dan voordien. Zo, en laat ik nu met m'n spitsvondigheden, mijn lesjes en dergelijke maar eens ophouden en laten we eventjes de ernsté wat meer naar voren brengen. Wat is het onderwerp, waarover we mediteren vanavond?

x Ik had U willen vragen - ondanks het feit, dat de vorige spreker er al iets over gezegd heeft - ons te willen helpen mediteren over het begrip "teleurstelling"; waarbij ik van tevoren zeg, dat dit in geen geval bedoeld is ~~te~~ - wat U betreft - te strekken, maar in onszelf. Daar hebben we allemaal wel ~~er~~ eens last van.

- Ja. ... Mag ik nog één ding vragen? Is dit bestemd alleen voor deze groep? Of wilt U het in het blad opnemen? Dat maakt nã. een verschil uit.... Ik voor mij prefereer het voor deze groep, dat zal ik U er bij zeggen. Maar als U er behoefte aan hebt om het blad aan te vullen of zo, dan wil ik met alle genoegen het ook in een meer overlegde vorm geven.

x Voor het blad hebben wij al een "Schone Woord" opgekregen de vorige keer. - Inderdaad, dat is opgegeven.

x En dat is er gelukkig helemaal op gekomen, op de band.

- O, dus dat is in orde?

x Dat is klaar. Dus heel graag voor de groep.

- Nou, dan ben ik erg blij, want dan is deze meditatie over teleurstelling voor mij - en ook voor U hoop ik althans - geen teleurstelling.

Teleurstelling is eigenlijk een erg droevig woord. Teleurgesteld, betekent, dat de verwachtingen beschaamd zijn. En we zeggen altijd: "We zijn in iets of in iemand teleurgesteld". Soms ook: "We zijn teleurgesteld in onszelf". Maar

K dan komt voor ons de grote vraag naar voren: "Is dit wel gerechtvaardigd? Hebben we het recht in onszelf teleurgesteld te zijn?" Neen. Want zolang we maar trachten te zijn zo goed als we kunnen, is er geen reden om teleurgesteld te zijn. Dan doen we immers het beste, wat we kunnen? En dat de resultaten niet zijn, zoals wij ons hadden voorgesteld, spiegeld, wijst ons er alleen maar op, dat we schijnbaar met onze bedoelingen verder zijn gevorderd dan met ons begrip van de werkelijkheid. Teleurstelling is een niet beseffen van de reële, de werkelijke toestand. Dat is : niet beseffen, hoe je zelf tegenover de wereld staat en hoe de wereld tegenover jou staat. Heel veel mensen, en ook heel veel geesten ondergaan de grootste teleurstellingen, doordat ze steeds weer menen de wereld te mogen beoordelen naar het beeld, dat ze zich van zichzelf hebben gevormd. En daarin schuilt de grote fout. Want - moge de uiting van God een éénheid zijn in Zijn ogen - voor ons is het een veelheid, een verscheidenheid zonder tal. En wanneer wij dan teleurgesteld menen te mogen zijn in de wereld, in een mens, in een situatie of toestand, dan is dit over het algemeen, omdat we ofwel ons niet op de juiste wijze voldoende moeite hebben getroost. Ofwel, omdat we eenvoudig niet begrepen hebben, wat de werkelijke toestand was. En U begrijpt wel, dat een dergelijke teleurstelling voor ons allen erg somber wordt. Somber, omdat een teleurstelling dan eigenlijk betekent: zelf schuld bekennen. En gelijktijdig ook betekenen moet - en dat is nog veel meer dan alleen maar het schuld bekennen - de oorzaak van onze teleurstelling ook in den vervolge tegenover onszelf en tegenover anderen niet meer te wijten aan een toestand, een persoon, een voorwerp, enz. Maar ook dan het eerlijk terug te brengen tot onze kwaliteiten en eigenschappen. Leren we dat echter, dan bestaat er voor ons al gauw geen teleurstelling meer. Want zodra je jezelf kent, kun je ook weten, hoe de wereld tegenover je staat. Wanneer je weet, waar je eigen fouten zijn, kun je ook begrijpen, dat de wereld juist op die fouten reageert. Want wanneer de wereld op het goede in ons reageert, aanspreekt op ons zoeken naar volmaaktheid, onze goede bedoelingen, dan vinden we dat eigenlijk heel natuurlijk. Maar op het ogenblik, dat ze ook reageert op onze fouten, dan zijn we teleurgesteld. Dan menen we, dat er iets verkeerd is. Maar waar ligt die fout? Bij onszelf uiteindelijk. O zeker, anderen kunnen wel schuld hebben. Maar die zullen ongetwijfeld evenzeer als wij teleurgesteld zijn. En daar om vind ik het woord ~~zo~~ tragisch. Want het woord teleurstelling is eigenlijk het woord, dat het grootste misverstand aangeeft, dat er in het leven kan bestaan. En wanneer ik dit onderwerp opkrijg als meditatie, dan zou ik graag daar iets aan willen toevoegen. Nl. het woord "bereiking". Je bent teleurgesteld. Het is niet gegaan, zoals je dacht. Je bent teleurgesteld, want je had gedacht méér te bereiken. Je bent teleurgesteld, want uiteindelijk had het toch anders behoren te zijn. En je gaat je tot de wereld keren en zeggen: "Die wereld heeft schuld." Je gaat je tot die wereld keren en haar aanklagen. Of - misschien je realiserend, dat jezelf de oorzaak was van de teleurstelling - ga je jezelf bestraffend aankijken en zeggen, dat je toch wel heel erg slecht bent geweest. Maar wat helpt ons dat verder? Wat bereiken we er mee? De teleurstelling heeft alleen maar waarde voor ons, wanneer ze voor ons werkelijk een les betekent, iets wat we gebruiken, wat we verwerken; Wanneer de teleurstelling tot een bereiking leidt. En dat is vaak heel moeilijk. D.w.z. de teleurstelling wegwerpen. De feiten vaststellen, zoals ze zijn. De toestanden voor jezelf realiseren, zoals ze zijn. En dan dit nieuw gevondene, deze nieuw-gevonden schat in je handen nemen en de wereld door dragen, er mee werken. Niet meer spreken over wat je had gedacht. Niet meer dromen van wat had kunnen zijn. Zeggen: "Dit, dit heb ik begrepen en gevonden. Hier, wereld, hier heb je het." En dan ben je waarschijnlijk

lijk wel weer bijna teleurgesteld. Want het gaat toch niet, zoals je had gedacht. Maar dan zeg je weer tot jezelf: "Waar ligt dat aan? Hoe heb ik het dan gedaan? Wat is er aan fout?" En dan kun je natuurlijk voor jezelf opgaan opsommen: "Ja, maar ik heb het toch zo goed bedoeld. Ik ben toch zo enthousiast geweest." Je kunt voor jezelf zeggen: "Ik had er toch eigenlijk niets mee te maken. Het komt toch van een andere kant af." Maar doe dat nu eens niet. Vraag je af: "Wat is de oorzaak van die teleurstelling? Onverschillig, of die bij mij ligt of bij een ander. Wat is de oorzaak? Hoe kan ik, met mijn kwaliteiten en mijn persoonlijkheid die oorzaak de wereld uit helpen? Hoe kan ik ze gebruiken om iets beters te scheppen?" En dan neem je weer, weer die bokaal, die zo even gebroken is, in je handen. Dan is ze weer heel. Je draagt haar weer verder, met al je bezieling, al je kracht, al je intensiteit van leven en denken. En dan komt er een ogenblik, dat ze niet meer breekt. Dan komt er het ogenblik, dat je de juiste toon hebt gevonden. En dan niet zeggen: "Zo is het natuurlijk", of "Ik merk er niets van". Realiseer je, wat je bereikt. Realiseer je, wat het goede was. Zie, hoe je steeds weer lerende uit elke ervaring, voor jezelf een rijkdom - niet alleen aan geestelijk bewustzijn, maar zelfs aan persoonlijk beleven - hebt opgebouwd. Ge op je doel af. Aarzel niet. Neem elke keer weer datgeen, wat je gevonden hebt, in handen en werk er mee in de wereld. Ga op je doel af; dan kun je wat bereiken. Dan komt er een ogenblik, dat je de grootste bereiking gevonden hebt; het ware bewustzijn, hoe je de krachten, die in je leven, het best aan de wereld kunt geven. Hoe je uit die wereld een nieuw bewustzijn kunt vinden, een nieuwe realisatie van hogere waarheid. Opdat je steeds verder kunt gaan en verder. Wanneer je zó leeft, dan ken je geen teleurstellingen meer. Dan ben je niet teleurgesteld in jezelf of in een ander. Dan zeg je: "Weg, ~~er~~ droombeelden. Werkelijkheid, gij zijt het, waarmee ik moet werken. Werkelijkheid van mijn wezen en mijn karakter. Van mijn geest en mijn denken. Werkelijkheid van de wereld en de maatschappij met hun en haar wezen, hun denken; hun tendenzen en al, wat er bij hoort. Werkelijkheid, Wanneer ik bemerk, dat het niet goed gaat, heb ik me vergist, of in U, of ik mijzelve. Dan zal ik niet teleurgesteld zijn, maar blij. Want door deze terechtwijzing kan ik een stap verder komen. En méér bereiken. Want hoe juister ik begrijp, hoe ik mijn krachten kan inzetten in de wereld, in de geest, hoe meer ik begrijp, wat mijn eigen vermogen en mogelijkheid is, hoe meer ik ook het werk der bewustwording kan volbrengen in alle wereld en sfeer. Hoe dichter ik ook kan komen bij mijn eigen einddoel: "God te bereiken en in Hem op te gaan. Hoe meer ik ook voor anderen misschien mede een invloed mag zijn, die het hen mogelijk maakt - indien zij wensen - zelve deze weg der bewustwording te gaan om zo de vrede te vinden, waarhaer wij toch allen, mensen en geest, al het geschapene, verlangen: De eenheid, de harmonie met God, de harmonie met de schepping, ~~de~~ de cosmos." En als we dat gevonden hebben dan weet ik zeker, dat we niet teleurgesteld zullen zijn. Want dit einddoel is zó overweldigend, dat we er haast in tehoor zouden gaan. En toch is het met zijn volheid ons voortdurend leven en beleven ten allen tijde. Laten we dus leren om het nakaarten en het ons droevig beklagen over beschaamde verwachtingen een beetje af te wennen. Laten we daarvoor in de plaats zetten: "Wat is de basis, waarop ik werk? Wat is de basis, waarop ik leef? Wat is de basis van mijn denken? En hoe kan ik deze productief maken? Opdat het hoogste, wat in mij leeft gerealiseerd kan worden in elke wereld, waarin ik besta. En daarmee vrienden, heb ik naar ik meen, mijn gedachten over de teleurstelling duidelijk genoeg uitgesproken. Dan dank ik U dus voor Uwaandacht. Ik wens U allen natuurlijk nog een prettige avond verder, en heel goede nachtrust en heel gezellige huisgang.